

Spis treści

WSTĘP – Anna Doboszyńska, Emilia Świetlik	1
Rozdział 1. Wybrane objawy chorób wewnętrznych –	
Emilia Świetlik, Anna Doboszyńska	5
Biegunka (łac. <i>diarrhoea</i> , ang. <i>diarrhea</i>)	5
Ból brzucha (łac. <i>abdominalgia</i> , ang. <i>abdominal pain</i>)	8
Ból w klatce piersiowej (łac. <i>thoracalgia</i> , ang. <i>chest pain</i>)	12
Chrypką (łac. <i>dysphonía</i> , ang. <i>hoarseness</i>)	18
Czerwone oko (ang. <i>red eye</i>)	20
Czkawką (łac. <i>singultus</i> , ang. <i>hiccup</i>)	25
Drżenie (łac. <i>tremor</i> , ang. <i>tremor</i>)	27
Duszność (łac. <i>dyspnoë</i> , ang. <i>dyspnea</i>)	29
Duszność napadowa	30
Duszność przewlekła	31
Dysfagia (łac. <i>dysphagia</i> , ang. <i>dysphagia</i>)	34
Ginekomastia (łac. <i>gynaecomastia</i> , ang. <i>gynaecomastia</i>)	36
Gorączka o nieznanej przyczynie (łac. <i>febris ex causa ignota</i> , ang. <i>fever of unknown origin – FUO</i>)	38
Hirsutyzm (łac. <i>hirsutismus</i> , ang. <i>hirsutism</i>)	40
Kaszel (łac. <i>tussis</i> , ang. <i>cough</i>)	43

Kołatanie serca (łac. <i>palpitatio</i> , ang. <i>palpitations</i>)	48
Krew w stolcu (krwawienie do światła przewodu pokarmowego) (łac. <i>haemorrhagia ex tractu digestivo</i> , ang. <i>gastrointestinal hemorrhage</i>)	50
Krwiomocz (łac. <i>haematuria</i> , ang. <i>haematuria</i>)	51
Krwioplucie (łac. <i>haemoptysis</i> , ang. <i>haemoptysis</i>)	52
Łysienie (łac. <i>alopecia</i> , ang. <i>alopecia</i>)	55
Nudności i wymioty (łac. <i>nausea, vomitus</i> , ang. <i>nausea, vomiting</i>)	58
Obrzęk (łac. <i>oedema</i> , ang. <i>edema</i>)	62
Odleżyny (łac. <i>decubitus</i> , ang. <i>bedsores, pressure sores, pressure ulcers</i>)	67
Omdlenie (łac. <i>syncope</i> , ang. <i>syncope</i>)	70
Otyłość (łac. <i>adiposis</i> , ang. <i>obesity</i>)	75
Owrzodzenie kończyn dolnych (łac. <i>ulus</i> , ang. <i>leg ulcer</i>) . .	79
Palce pałeczkowate (łac. <i>arachnopathia</i> , ang. <i>clubbing fingers</i>) i inne zmiany w obrębie rąk i stóp . . .	80
Przerost dziąseł (łac. <i>gingivitis hypertrophica</i> , ang. <i>gingival overgrowth</i>)	89
Sinica (łac. <i>cyanosis</i> , ang. <i>cyanosis</i>)	90
Skąpomocz i bezmocz (łac. <i>oliguria et anuria</i> , ang. <i>oliguria, anuria</i>)	91
Suchość w jamie ustnej (łac. <i>xerostomia</i> , ang. <i>xerostomy – dry mouth syndrome</i>)	93
Świąd (łac. <i>pruritus</i> , ang. <i>itch</i> ; zob. też rozdział 5)	95
Utrata masy ciała (ang. <i>unitentional weight loss</i>)	95
Wielomocz (łac. <i>polyuria</i> , ang. <i>polyuria</i>)	100
Wodobrzusze (łac. <i>ascites</i> , ang. <i>ascites</i>)	100
Zaburzenia snu (ang. <i>sleep disorders</i>)	105
Zaburzenia wzwodu. Priapizm	106
Zaparcia (łac. <i>constipatio</i> , ang. <i>constipation</i>)	108
Żółtaczka (łac. <i>icterus</i> , ang. <i>jaundice</i>)	112

Rozdział 2. Eponimy w chorobach wewnętrznych – <i>Emilia Świełlik, Anna Doboszyńska</i>	117
Rozdział 3. Eponimy w dermatologii – <i>Marta Sar-Pomian, Lidia Rudnicka, Małgorzata Olszewska</i>	133
Rozdział 4. Niektóre z często stosowanych skali do oceny objawów – <i>Emilia Świełlik, Anna Doboszyńska</i>	137
Skale stosowane w kardiologii i pulmonologii	138
Skale oceniające stan świadomości	151
Skale oceniające sprawność fizyczną i zdolność pacjentów do samoobsługi	154
Ocena bólu i innych objawów u chorych w opiece paliatywnej	159
Testy stosowane do oceny uzależnienia u osób palących . .	160
Inne skale	163
Rozdział 5. Objawy dermatologiczne chorób narządów wewnętrznych – <i>Marta Sar-Pomian, Lidia Rudnicka, Małgorzata Olszewska</i>	173
Zmiany skórne w chorobach narządów wydzielania wewnętrznego	173
Cukrzyca (łac. <i>diabetes mellitus</i>)	173
Nieinfekcyjne choroby skóry związane z cukrzycą .	174
Dermopatia cukrzycowa (ang. <i>pretibial pigmented patches</i>)	174
Karotenodermia (łac. <i>carotenodermia</i>)	174
Obrzęk twardzinowy skóry (łac. <i>scleredema, scleredema diabetorum</i>)	174
Obumieranie tłuszczowe (łac. <i>necrobiosis lipoidica</i>)	175
Rogowacenie ciemne (łac. <i>acanthosis nigricans</i>)	176

Rubeoza cukrzycowa (łac. <i>rubeosis diabeticorum</i>)	176
Rumień różopodobny (ang. <i>erysipelas-like erythema</i>)	177
Stopa cukrzycowa	177
Świad skóry (łac. <i>pruritus</i>)	177
Zespół twardzinopodobny (ang. <i>scleroderma-like syndrome</i>)	178
Ziarniniak obrączkowy (łac. <i>granuloma annulare</i>)	178
Zmiany pęcherzowe (łac. <i>bullae diabeticorum, bullosis diabeticorum</i>)	178
Infekcyjne choroby skóry związane z cukrzycą	179
Zmiany skórne związane z leczeniem cukrzycy	179
Zaburzenia czynności tarczycy	181
Niedoczynność tarczycy (łac. <i>hypothyreosis</i>)	181
Skóra	181
Włosy	181
Paznokcie	181
Nadczynność tarczycy (łac. <i>hyperthyreosis</i>)	182
Skóra	182
Włosy	182
Paznokcie	182
Choroby tarczycy z autoimmunizacją	182
Choroba Gravesa-Basedowa	182
Choroba Hashimoto	183
Zmiany skórne w przebiegu innych chorób wydzielania wewnętrznego	184
Zmiany skórne w przebiegu chorób układu pokarmowego ..	185
Choroby jelit	185
Afty (łac. <i>aphtae</i>)	185
Piiodermia zgorzelinowa (łac. <i>pyoderma gangrenosum</i>)	186

Ropne przerostowe zapalenie jamy ustnej (łac. <i>pyostomatitis vegetans</i>)	188
Rumień guzowy (łac. <i>erythema nodosum</i>)	188
Zapalenie opryszczkowe skóry (łac. <i>dermatitis herpetiformis</i> , choroba Duhringa)	189
Zespół Gardnera	190
Zespół Peutza–Jeghersa	190
Zespół Sweeta (łac. <i>dermatosis acuta febrilis neutrophilica</i>)	190
Ziarniniakowe zapalenie warg (łac. <i>cheilitis granulomatosa</i>)	191
Choroby wątroby	192
Marskość wątroby (łac. <i>cirrhosis hepatis</i>)	192
Skóra	192
Paznokcie	193
Włosy	193
Metaboliczne choroby wątroby	194
Porfiria skórną późna (łac. <i>porphyria cutanea tarda</i>)	194
Wirusowe zapalenia wątroby	194
Zmiany skórne w przebiegu chorób układu moczowego	194
Kalcyfikacja	195
Nabyta dermatozą perforującą (choroba Kyrlego)	195
Nerkopochodna dermopatia włóknijąca	196
Pseudoporfiria	196
Świad (łac. <i>pruritus</i>)	196
Zmiany paznokciowe	197
Zmiany skórne w przebiegu chorób układu krążenia	197
Zmiany skórne w przebiegu nowotworów narządów wewnętrznych	197
Przerzuty nowotworów narządów wewnętrznych do skóry	198
Skórne zespoły paraneoplastyczne	198

Choroba Sneddona–Wilkinsona (łac. <i>pustulosis subcornealis</i>)	199
Erytrodermia (łac. <i>erythroderma</i>)	199
Liszaj śluzowaty twardzinowy (łac. <i>scleromyxedema</i>)	200
Nadmierne owłosienie meszkowe nabyte (łac. <i>hypertrichosis lanuginosa acquisita</i>)	201
Objaw Lesera–Trélata	201
Pemfigoid (łac. <i>pemphigoid</i>)	202
Pęcherzyca paraneoplastyczna (łac. <i>pemphigus paraneoplasticus</i>)	203
Piodermia zgorzelinowa (łac. <i>pyoderma gangrenosum</i>)	204
Rogowacenie ciemne (łac. <i>acanthosis nigricans</i>)	205
Rogowacenie dloni i stóp Bazexa (łac. <i>acrokeratosis Bazex, acrokeratosis paraneoplastica</i>)	205
Rumień nekrolityczny wędrujący (łac. <i>erythema necrolyticum migrans</i>)	206
Rumień obrączkowy pełzający (łac. <i>erythema gyratum repens</i>)	208
Rybka łuska nabыта (łac. <i>ichthyosis acquisita</i>)	208
<i>Tripe palms</i> (łac. <i>acanthosis palmaris</i>)	209
Zapalenie skórno-mięśniowe (łac. <i>dermatomyositis</i>)	209
Zespół Sweeta (łac. <i>dermatosis acuta febrilis neutrophilica</i>)	210
Rozdział 6. Pytania	213
Odpowiedzi	268
Skorowidz	269